

SLOVENSKI

GOSPODAR.

— List ljudstvu v pouk in zabavo. —

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge tujemavstrijake dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto same 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v.

UREDNIŠTVO: Koroška cesta šte. 5.

Bekopial se ne vračajo. Naznamkovana pisma se ne sprejemajo.

UPRAVNIŠTVO: Koroška cesta šte. 5.

Vsprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitive za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratno oglašje primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprte reklamacije se poštnine prosto.

Štev. 13.

V Mariboru, dne 30. marca 1905.

Tečaj XXXIX.

Volitev v okrajni zastop ptujski pred c. kr. upravnim sodiščem.

Lanskega leta vršile so se volitve za okrajni zastop ptujski. Stranka ptujskih meščanov ali Orničova stranka, združena z nekaterimi nemškimi grajščaki in slovenskimi kmetskimi odpadniki porabila je vsako sredstvo, da bi slovensko kmetsko večino iz okrajnega zastopa vrgla, na nje mesto pa posadila Orniča, ptujske meščane in razne grajščake. Ta stranka je prva v volilnem boju rabila sredstva, katera so bila do tistih dob pri nas neveljavna. O tem pa bode prilika še govoriti.

Danes hočemo naglašati le to dejstvo, da je c. kr. okrajno glavarstvo v Ptuj in c. kr. namestništvo v Gradcu imenovano stranko proti Slovincem povsod in najkrepkeje podpiralo, da pa so se slovenskim strankam delale vse le mogoče ovire, da teh pritožb niso marali uslišati niti v Ptuj, niti v Gradcu! Sramota bi bila, če bi bili slovenski možje krivice mirno prenašali, ako bi se ne bili v bran postavili za pravico! Priti je moralo do pritožb in prišlo je! Kar se ne da v Ptuj in v Gradcu doseči, poskusiti se mora pri najvišjih instancah Avstrije, na Dunaju! In tako so se tudi zaradi volitve v okrajni zastop ptujski že lani vložile razne pritožbe na c. kr. upravno sodišče na Dunaju.

Leto dni je minolo, predno je prišlo do razprave na Dunaju. Minoli petek, dne 24. marca t. l. razpravljalo je to najvišje sodišče v šesterih pritožbah, katere je osebno zastopal dr. Franc Jurtela, odvetnik v Ptuj, deloma kot volilec pritožitelj, deloma kot pooblaščenec drugih pritožiteljev. Upravno sodišče je ustreglo petim pritožbam, le eno je zavrnilo. Po dolgem boju se je pokazalo, da se je Slovincem delala krivica, ne pa Nemcem in nemčurjem, kakor so prej razni sleparji v enomer trdili! Razsodba c. kr. upravnega sodišča je spodnesla celi volitvi lanskega leta pravni temelj! Glasom te razsodbe se 15 %, oziroma 12 1/2 % popust pri pravem davku ne sme odračunati ali odtegniti nikomur, kadar se določa volilna pravica za volitev v okrajni zastop.

Vsled te razsodbe c. kr. upravnega sodišča dobilo bode zopet veliko število kmetskih posestnikov volilno pravico v skupini velikega posestva nazaj! To velja za okraj ptujski, to velja za vse druge okraje na Štajerskem! Dve leti in več trajala je borba, stala je mnogo dela in truda, povzročila je stroške! Hvala Bogu, da se je dosegel saj ta uspeh! Slovenski posestniki! Ne pozabite nikoli, kedo vas je hotel ob to volilno pravico spraviti, kedo se je potegoval za vas, in kedo je delal proti vam! To ohranite dobro v spominu!

Novi lovski zakon.

Govor deželnega poslanca dr. Jurija Hrašoveca o priliki razprave o novem lovskem zakonu v štajerskem deželnem zboru.

(Konec.)

V § 66 se imenujejo živali, katere sme lovski upravičenec, od njega za varstvo lova nastavljene osebe ali z njegovim pismenim dovoljenjem tudi drugi ljudje vloviti ali ustreliti in sebi prilastiti, kakor lisica, kuna, dihur, podlasica, veverica, vidra, kragulj, skobec, velika uharica, kavka, črna vrana, sraka, krokar in druge. Mi predlagamo, da se uvrsti med te živali tudi še kos, kadar se nahaja v vinogradih.

§ 74 določuje, da sme vsakdo divjačino iz svoje zemlje sam ali po drugih osebah odganjati na primeren način bodi si s klopotci, strašili, nočnimi ognji ali na drug način, v vinogradih, tudi s praznimi (strašilnimi) streli v času od 1. kimovca (septembra) do 31. vinotoka (oktobra).

Nam se ta doba od 1. kimovca do 31. vinotoka vendar zdi prekratka, če se pomisli, da v vinogradih posebno zajec skoraj skozi celo leto škodo dela. Ni tedaj prav, da bi se smela divjačina iz vinograda s praznimi streli samo v tem času odganjati.

Predlagali bodemo, da se ta določba časa izpusti in dovoli, da se sme sploh divjačina v vinogradih odganjati s praznimi (strašilnimi) streli, tedaj skozi celo leto.

LISTEK.

Na lovu.

P. D.

(Dalje.)

A nič ni hotelo biti. Naj si je Šmitek še toliko napenjal oči in ušesa, naj je še s tako potrpežljivostjo napenjal in spuščal petelina, veverice ni bilo.

Šmitka se je poprijela slaba volja.

„Ej, šmentani Andrej! On tudi misli, da se mora še bahati z divjačino! Čemu to? Kjer ni nič, ni nič, in pri tem nobena laž ne pomaga! Na izbiro, je rekel! A, radoveden sem, kaj naj izbiram! Ko doslej še nisem imel nobene stvari pred očmi!“

Bum!

Šmitek je poskočil.

„Je že moja! Je že moja!“ kričal je zadaj Janez in skakal sem ter tja s kadečo se puško. „Je že moja!“

„Kaj je, kaj?“ sopihala sta onadva.

„Veverica! Lovec sem!“ zadere se Janez.

„Gospod Šmitek, za Boga, jaz nimam več strela! Ušla nam bo! Gospod Grčar, kje ste?“

„Saj nič ne vidim!“

„Kje jo imate?“ vpil je poštar.

„Gori držite puške, da ne bo nesreče!“

Ali ne vidite? Zdaj je pri miru!“

Poštar je ustrelil.

„Zdaj pade! Zdaj pade!“

Ali veverica je samo prožno skočila na drugo smreko in stekla v vrh.

„Moj Bog, kako streljate!“ javkal je Janez in razburjen basal puško.

„Jaz nič ne vidim!“ zakričal je Šmitek še enkrat.

„Zdaj le!“

Pri teh besedah je Janez z nova pomeril. Glasno je zagrmel strel po gozdu, in vmes se je razlegel divji krik Janezov. Od veje do veje se je torkljalo vitko telo veveričino.

Srečni lovec je priskočil in treščil živalico ob deblo. Potem pa jo je vzdignil za košati rep.

„Samec!“ vpil je, kazoč okrvavljeno telesce Šmitku. „Samec! Ta nam ne bo delal več preglavice!“

„Kako je padla!“

„V srce ste jo zadeli!“

„Pa kako ste jo zapazili?“

„Jaz grem za vama, kar zapazim, da se maje veja. Gledam, gledam in vidim, kako obira veverica žir. Ej, si mislim, ti boš moja!“

„Prav ste mislili! Kako je težka!“

„Stara žival!“

„To je dobro, da sem še imel patrone! Sicer bi bila ušla!“

Polagoma jih je nehala razburjenost. Šmitek se je nehal tresti in poštar je zopet zadobil mirni svoj glas. Janez pa se je moral vvesti, tako ga je prevzel ta prvi uspeh.

„No, da le prazni nismo!“ meni Janez zadovoljno.

„Hvala Bogu, nekaj imamo!“

„Hoj!“

Gospod Čuš kliče! „Hoj!“ odzove se Janez.

V kratkem prilomasti učitelj in zavpije že od daleč.

„Kaj imate?“

„Veverico imamo!“

„Pa streljate, kakor na medveda! Mislim sem, kdo ve, kaj bo!“

„Da je le nekaj!“

„No seveda, boljše nekaj kot nič. Ampak štiri strele na veverico, to je preveč! Kdo jo pa je?“

„Jaz. Koliko ste pa vi prinesli, gospod Čuš?“ meni Janez pikro.

„Ničesar. Nisem streljal!“

„No torej!“

(Dalje.)